

[Bollmann]

holdning, at vi i CD faktisk har tillid til NATO og til samarbejdet i NATO, og en sådan kan man jo ikke påstå at forslaget her er udtryk for. Jeg vil også sige, at mange af de oplysninger, afklaringer, vurderinger osv., som man ønsker fremskaffet, efter vores opfattelse allerede findes i dag. Forslaget er derfor i bedste fald overflødigt, og vi vil ikke kunne støtte det, men vi er selvfølgelig til enhver tid positive over for en drøftelse af totalforsvaret som sådant her i tinget.

Steen Folke (VS):

Forslagsstillernes hensigt med en totalforsvarskommission er, at den skal udarbejde en slags perspektivplan af mere principiel karakter, som det hedder, og at dens overvejelser skal bygge på en grundlæggende analyse af såvel militære som ikke-militære forhold.

Nu er det nok et spørgsmål, hvor langt socialdemokratiet og de borgerlige forsvarsforligspartier er villige til at gå ind i en sådan diskussion. En positiv stillingtagen til de radikales forslag må hænge sammen med mulighederne for at rejse eller styrke diskussionen om Danmarks og det danske militærs placering i forbindelse med hele den øgede oprustning, som vi er vidne til i disse år.

En af de diskussioner, vi kunne ønske rejst, er f. eks.: hvad betyder NATO-medlemskabet for Danmarks stilling i forbindelse med oprustningen og mulige kommende konflikter eller krige? Hvad betyder f. eks. F-16 jagerflyene? Hvad betyder deltagelsen i AWACS-radarsystemet og fly- og troppeforstærkningerne for en forsvarsstrategi? Kunne de samme erklærede forsvarsformål opnås med andre, mere defensivt indrettede våbentyper?

Der er spørgsmålet om civilforsvaret og det civile beredskab, især spørgsmålet om at få afsløret, hvordan befolkningen i en krigssituation for størstedelens vedkommende vil være prisgivet, altså alle de illusioner, som civilforsvaret bygger på, og at der i en atomkrig ikke findes nogen effektiv beskyttelse overhovedet.

Der er spørgsmålet om, hvilke interessemodsætninger der findes globalt, som kan være med til at udløse konflikter og krige.

Spørgsmål af denne art mener vi det ville være overordentlig relevant at få belyst, men vi er nok noget skeptiske over for, om det er

muligt at få dem belyst ved nedsættelse af en officiel totalforsvarskommission af den type, som de radikale forestiller sig.

En sådan kommission vil i den grad være domineret af officielle synspunkter og talsmænd og hele den gængse opfattelse af NATO-medlemskabet, militæret osv. osv., at jeg mener, man må sætte et stort spørgsmålstejn ved, om man kan få undersøgt og rejst en debat om nogen af de punkter, som jeg har gjort opmærksom på.

Nu er der jo nok også den forskel på VS' synspunkter og det radikale venstres synspunkter, at vi faktisk er modstandere af det danske militær, og at vi faktisk er modstandere af det danske NATO-medlemskab, mens de radikales holdning til disse ting jo i hvert fald er tvetydig og ulden; man må vel nærmest sige, at de er tilhængere af såvel det danske militær som NATO, så vidt jeg har forstået de radikales holdning, og det er klart, at det giver et andet udgangspunkt, også for diskussionerne, hvis man trods alt accepterer dette. Måske er det grunden til, at de radikale vil være mindre skeptiske over for hele den officielle ideologiske dominans i en kommission af den karakter, som man foreslår.

Jeg synes, der er nogle positive hensigter med noget af det, der ligger i forslaget. Vi er enige med de radikale i, at der er en alt for dominerende militær tankegang i hele diskussionen om forsvaret, men vi er altså temmelig skeptiske over for, om en totalforsvarskommission af den type, som de radikale foreslår, er den rigtige måde at løse problemerne på.

Bilgrav-Nielsen (RV):

Jeg kunne næsten fristes til at sige, at det mig meget lettere, dengang vi havde en konservativ forsvarsminister – jeg beder formanden tillade mig den bemærkning. Da lykkedes det i hvert fald at få nedsat efter radikalt ønske en forsvarskommission, og det var i 1969. Om denne kommission må man sige, at den desværre kun beskæftigede sig med det militære forsvar og kun i meget snæver forstand. Der kom en tyk betænkning på over 500 sider, men kun på de 40 står der noget egentligt af interesse for den forsvarspolitiske debat. Det var dog noget, men vi må erken-